

## 29. May. 1846

### FACTS

Date:

29. May. 1846

Page number:

Dagbog G, side 37-43

### TRANSCRIPTION

27 eller 29 May? Florenz.

til det kongelige Academi for de skjønnne Kunster i Kjøbenhavn. –

Det Kongl Acadmis ærede Skrivelse af 16 April 46 har først truffet mig her 27 May efter at jeg, ved Directeurens, Hr Etatsraad Kocks Godhed, ved Hr Justitsraad Møller var underrettet<sup>1</sup> tidligere om sammes Indhold, hvoraf jeg vover at drage den Slutning: at mit tidligere hjemsendte Billed<sup>2</sup> maa have vundet de Kngl Acadmis Bifald. Ønskende at det samme maatte worde et lille Billed til Deel, som jeg her under et Ophold af to Maaneder har udført, fremsender jeg det hermed, kun med det Tilføiende: at uagtet jeg har savnet Assistance dertil af de nødvendige Studier, hvad vistnok maa føles •38• saa er det dog maaske malet med endnu større Kjærlighed end det romerske, som det ogsaa var en Trang til atter at male, der fremkaldte det imod den Plan jeg alt tidligere har meddeelt som den, jeg havde [overstreget: fattet] lagt for min Reise. Foruden dette Billed tager jeg mig tillige den Frihed at sende to Skizzebøger, hvis Indhold kunne vidne, at jeg har ladet det være mig magtpaaliggende under mit Ophold i Italien at betragte baade Folkelivet og Kunstsagerne ret nøie, og troer deraf at have lært Meget som vil virke gavnligt paa min senere Virksomhed. Det var dog kun de Sager herfra Florenz, jeg fandt Lejlighed til at tegne efter Originalerne; det Øvrige er næsten Alt Ting jeg ved gjentagen Betragtning har indpræntet mig, saa jeg kunde gjøre disse smaae Mindeblade efter Hukommelse. Større Tegninger og Studier ere alt afsendte directe til Kjøbenhavn fra Rom. – Jeg fandt Florenz rigere paa Kunstværker, navnlig Malerier, end jeg havde forestillet mig, og det •39• har saaledes været mig en stor og lærerig Nydelse alvorligt at gennemgaa og betragte de tre store rige Samlinger, her findes, foruden de høist interessante Mindesmærker, som Kirkerne og Klostrene gjemme, saavel af Architectur, som Sculptur og Maleri. Jeg troer, det er mere, end en personlig Interesse hos mig selv for de tidligste Blomster i den mærkelige Udvikling, som Toscana var Skueplads for, der har gjort mig [Opholdet i] Florenz saa kjært – jeg troer, at i disse første Skud, mens Kunstnerne endnu kæmpe med tekniske Vanskeligheder, Kjendskab til det menneskelige Legem og alle øvrige Gjenstande de behøve, da viser der sig netop saameget Lærerigt ogsaa for Kunstnere af andre Fag, at det fortjener den største Opmærksomhed; og jeg vil som Dyremaler tilføie: at jeg har havt stor Glæde af at see den sunde, rigtige Opfatning af Dyr, tit i de vanskeligste Stillinger i de gamle Florentineres Fremstillinger ved Siden af Mangler og Ubehjælpssomhed. – Og saaledes, langt fra at betragte mig som færdig med, hvad der var næsten uoverkommeligt for •40• Kunstner, der selv maa producere, troer jeg dog at have i 10 paa 11te Maaned i Italien modtaget saa dybe Indtryk, at de ville vare og holde dem for en stor Deel friske for min Levetid – og jeg forlader da Florenz om en Ugestid for at gaee over Mailand, ned ad Rhinen til Belgien og Holland,

der vil byde mig uendelig Meget, ogsaa i mit specielle Fag.  
Inderlig længselsfuld efter at vide, hvorledes det Kongl. Academi maatte være  
tilfreds med mit lille Billed, slutter jeg disse Linier.

allerunderdanigst

ITL. [monogram]

samme Dags Aften.

Jeg gik hen i San Lorenzo og glædede mig over den simple og dog saa  
stolte Plet paa Gulvet:

her hviler efter Folkets Bestemmelse

Cosmus Medicis, [overstreget: Folkets] [Fædrelandets] Fader  
[pater patriae.]

Senere hen i Santa Maria Novella, hvor jeg længe dvælede i Kapellet bag  
Høialte- •41• ret, der sad jeg i en af Munkestolene og drømte: hvorlunde  
han<sup>3</sup>, den Vældige, der kaldte Maria Novella "sin Brud" her havde dvælet  
mangen Gang i Betragtning af sin herlige Lærers Værker.

Disse mageløse Frescer er vanskelige at see, da de pragtfulde  
Glasmaalier paa Vinduerne tage en Deel af Lyset, og de desuden er for en  
Deel meget høit Oppe. Dog de 4 nederste nyder man ret godt og de ere  
forbausende ved deres Sandhed, Ro og Naturlighed. Af Fremstillingerne  
kunde jeg kun slutte mig til [overstreget: Johannes d. Døbers] [Maries]  
Fødsel [paa den anden Side høiere] – og derover Trolovelsen. Ligeoverfor  
det første paa den modsatte Væg med Lys fra venstre Besøgelsen, og det  
er mig næsten det kjæreste, det mageløse Udtryk! [senere har jeg faaet  
Betydningen af alle Fremstillinger og seet dem ret godt.]

Forøvrigt indeholde alle de Øvrige saa overordentlig meget Smukt, de  
allerdeiligste Hoveder, prægtige Drapperier, interessante Costumer o s v  
o s v. Jeg var ogsaa nede i Klostergangen, hvor der findes to Billeder •42•  
hver med en Deel Helgene af Giotto, og det ene ved Trappen med 3  
Figurer fandt jeg især deilig. Desuden en stor Mængde Frescer graat i  
graat [ikke alle af Paolo Ucello] med Anvendelse af Guld hist og her af  
Paolo Ucello, men han var mig dog for fremmed, ham kan jeg ikke  
saaledes nyde; som jeg ogsaa vil tilstaae at jeg har ikke forstaaet at drage  
meget ud af de 3 store Vægge i Capella dei Spagnoli, malte af Cimabue  
[(?)], Taddeo Gaddi og Simone Memmi; dog mest af den Sidste, som er en  
Samling af hellige Mænd, hver sondret for sig med Thomas Aquinas  
[overstreget: (jeg veed ikke om Navnet er rigtigt)] [tre Kjættene ved hans  
Fødder] i Midten. Her findes da ogsaa [i Kirken] den berømte store  
Madonna af Cimabue, som til sin Tid gjorde en saadan Lykke, at den  
førtes i Procession fra hans Værksted til den Plads, den endnu indtager.  
Jeg holder mere af Giottos store Cruci- •43• fix over Hovedindgangen. I  
dag besøgte jeg ikke mine tre kjære smaae Fiesoler; men kommer  
maaskee til dem med en Tegnebog i Lommen en af Dagene.

---

<sup>1</sup> Lundbye må have fået brev fra landskabsmaleren J.P. Møller (1783-1854) og Kunstakademiets direktør, Jørgen Hansen Koch (1787-1860), hvilket var nået frem inden den officielle skrivelse fra Kunstakademiet.

<sup>2</sup> Antagelig En Drift Okser i den romerske Campagne, Statens Museum for Kunst, KMS510 (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. 202).

<sup>3</sup> Michelangelo Buonarroti (1475-1564).

memorerende, saa dertil, at de to, j har tegnet  
i hans Madonnas Krøning ere det Intet, og  
de dertilige smaa i Santa Maria Novella p. it.  
karlige Pivale. Det er et underligt Menneske,  
og har nogen giuet Afgandsen af Saligheden,  
saa er det ham. Tre dorene findes ind giind  
ved sig 4 store Kildene: San Pietro, Daberen  
og 2 andre. —

27 eller 29 Maj ? Firenze.

Det Kongelige Academi for de skjønnere  
Kunster i Njörndharn. —

Det Kongl Academi anede Anriades af 16 April 46  
har først truffet mig her 27 Maj efter at j, ved  
Directorens, eller Etatsraad Kachs Gæst, ved Kls  
Justitsraad Møller har indvundet tidligere om  
samme Indhold, hvoraf j varer at drage den  
Måtning: at mit tidligere hjem sendte Billed man  
haar sendt de Kongl Academi's B. feld. Ønskende at  
det samme maatte vende et lille Billed til Seel,  
som j her under et Ophold af to Maanedes har  
iført, som sender j det hermed, som med det  
Tilføiende: at maattet j har søvnet Assistance der  
til af de nødvendige Studier, hvad vist nok maa føles

saa er det sig meeske melet med end en større  
Kjærlighed end det romerske, som det ogsaa var  
en Trang til atter at male, der frem kaldte det  
imod den Plan sig tidligere har meddeelt  
som du; i haand. fattet lapt for min Reise.  
Først den 10te April tager jeg mig tillige  
den Frihed at sende to Skizzebøger, hvis Ind-  
hold skinner ind på, at jeg har ladet det være  
mig magt paeliggende under mit Ophold  
i Italien at betragte her de Faldhænge og  
Kunstværkerne net maier, og troer endog at  
have lært Meget som vil virke gavnligt paa  
min senere V. Skikkelighed. Det var dog kun de  
Lager herfra Florenz, jeg fandt Leilighed til  
at tegne efter Originalerne; det Forsige er  
megeten Alt Ting jeg ved gjentagen Betragt-  
ning har indpræget mig, saa jeg kunde gjøre  
sig selv smaa Mind. blade efter Kluckhommelen.  
Større Tegninger og Studier ere alt afsendt  
direkte til Kjøbenhavn fra Rom. — Jeg fandt  
Florenz rigt paa Kunst værker, navnlig  
Malerier, end jeg haand. forestillet mig, og det

her saaledes været mig en stor og lærerig Nødske-  
alvorligt at gjenneemgaa og betragte de tre store  
rige Samlinger, her findes, foruden de mest  
interessante Mindesmærker, som Kirkerne  
og Klosterene gjenme, saavel af Architectur, som  
Sculptur og Maleri. Jeg traer, det er mere, end  
en personlig Interesse har mig selv for de tidlige  
ste Bygninger i den mærkelige Udvikling, som  
Fascanas var Skueplads for, der har gjort mig  
<sup>Opholdet i</sup> Florenz saa kjært - og traer, at i sine første  
År, men Kunstnerne end nu kæmpe med  
tekniske Vanskeligheder, Kjendskab til det  
menneskelige Legeme og alle øvrige Genstande de  
betruer, der vider der sig utover saameget Lære-  
rigt og end for Kunstnere af andre Fag, at det  
fortjener den største Opmærksomhed; og jeg  
vil som Dykmaler tilføie: at jeg har haft  
stor Gode af at see den rindende, righige Opfat-  
ning af Dyg, til: de vandskejlede Stillingen i  
de gamle Florentinere Fremstillinger ved  
Siden af Mangler og Uholjelser. Og  
saaledes, langt fra at betragte mig som færdig  
med, hvad der var næsten uoverkommeligt for

Kunstner, der ellers maa producere, træer jeg  
sig at have i 10 paa 11<sup>te</sup> Maaned i Italien  
maadtaget saa dybe Indtryk, at de ville rone  
og holde dem for en stor Deel friske for min  
Læstid - og jeg forlader da Florenz om en  
Myntid for at gaae over Mailand, ned ad  
Rhinen til Belgien og Holland, der vil byde  
mig uendelig Ære, ogsaa i mit specielle  
Fag.

Indenfor Kongeriget efter at vide, hvor  
ledes det Kongl. Academi maatte være tilfreds  
med mit lille Billede, slutter jeg disse Linier.

allermindst den 1<sup>ste</sup> 1840

II.

Samme Dag Aften.

Jeg gik hen i San Lorenzo og glædede  
mig over den simple og dog saa stotte  
Plat paa Gds Gulvet.

her builer efter Falkets Bestemmelse  
Cosmus Medicis, <sup>Falkets</sup> Fader. +  
Senere hen i Santa Maria Novella, hvor  
jeg længe boede i Kapellet hos Mariæ alter  
+ pater patriae.

ret; der sad vi i en af Munkestolene og  
sagte: hvor lunde han, den Vældige, der  
 kaldte Maria Novella, sin Brud" her har  
de dødt mange Gang i Betragtning  
af sin herlige Lærers Værker.

Disse magelige Frescer er ganske  
at see, da de pragtfulde Glasmalerier  
paa Vinduerne tage en Del af Lyset, og  
de desuden er for en Del meget høit  
oppe. De 4 nederste nicher man ret  
gæst og de ere forhaandede ved deres Sæd  
hed, og Naturlighed. Af Fremstiller  
gerne kunde vi kun slutte mig til

<sup>Maries</sup> Johannes d. Dabers Tidseel - og derover  
Isalavelsen. lig over for det første paa  
sin indsatte Væg med lig fra nederste  
Berigelsen, og det er mig næsten det høj-  
este, det magelige Udtryk!

Forsigtigt indskulde alle de Perle sae over  
endelig meget Smukt, de allerdeiligste  
Klæder, pragtfulde Drapperier, interessante  
Lestuer osv osv. Og her ogsaa med  
i Klostergangen, hvor der findes to Billeder,

sees her i hovedet  
ingen af alle Fremstillinger  
og det er nok godt.

høert med en Del Helgene af Gatto, og  
 det ene ved Trappen med 3 Figurer fandt  
 j især deilig. Desuden er der Mange  
 s. Fresker graet: graet <sup>ikke alle af Paolo Uccello.</sup> med Anvendelse  
 af Guld hiet og her af Paolo Uccello, men  
 han var mig dog for fremmed, han  
 kan j ikke saaledes nyde; men j gaar  
 vel tilstaa at j har ikke forstaaet  
 at draage meget ind af de 3 store Vægge  
 i Capella dei Spagnoli, mætte af  
 Cimabue<sup>(2)</sup>, Taddeo Gaddi og Simone  
 Memmi; dog mest af den sidste, som  
 er en Samling af hellige Mænd, hvor  
 sendet for sig med Thomas Aguirius  
 (jæved: ~~den~~ <sup>den</sup> ~~hellige~~ <sup>hellige</sup> ~~Agurius~~ <sup>Agurius</sup>) i Midten.  
 Her findes da ogsaa den berømte store  
 Madonna af Cimabue, som til sin  
 Tid gjorde en sande Lykke, at den  
 førtes i Procession fra hans Værk  
 sted til sin Plads, den ender indteget.  
 J holder mere af Gattes store Brui

fig saer kloved indgaar. Jeg besigt  
i alle mine tre kjere maer Fiesoles;  
men kommer maeskee til dem med en  
Tegning: dem mere en af Dagens.

Flereng 3 Junij 1846.

Det er idag, at vi skal forlade dinne  
smukke By, - aften kl. 10. Vi har tilbeagt  
den sidste T.D. siden mit lille Billede blev for-  
siget med at repetere Kirker og Samlinger,  
og maer blandt andet hede de gamle Kunst  
mere om Tilmaelbet, om haem i det paa den  
anden Side skrev, at de vare mig for besværlige.  
Vi har ved gjentagne Betragtning fundet man-  
ge meget elskverdige Træk hos den og hen-  
gadt forestaa: at saaledes maatte Fiesoles, Bat-  
ticellis og Ghislandajos Forgaengere see ind.  
Imorgen tidlig skal vi vare i Pisa, naar vi  
insker at repetere Campo santo, Kirke og  
Baptisterium saa vi skal ikke forste Jany.  
Jend gaa vi sidste Nægt om mit Billeds Modta-  
gelse i Aljern med! vi altsaa hjemad! -